

ΣΤΕ 415/2019 [ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΪΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΆΡΣΗ ΜΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΟ ΕΝΤΟΣ ΟΡΙΟΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ]

Περίληψη

- Ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού και της παραλίας επάγεται την κήρυξη ως αναγκαστικώς απαλλοτριωτέων τυχόν ιδιωτικών ακινήτων, κειμένων εντός των καθοριζόμενων ορίων, καθώς και την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στη χρήση και εκμετάλλευση εν γένει των ακινήτων αυτών, ακόμη και προ της κατά νόμο συντέλεσης της απαλλοτρίωσης με την καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης στους θιγόμενους ιδιοκτήτες.

Ο αιγιαλός και η παραλία περιλαμβάνονται στα κοινόχρηστα πράγματα, τα οποία προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, η διαχείρισή τους δε αντιδιαστέλλεται από τη διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας. Εξ άλλου, ο καθορισμός ιδιωτικών ακινήτων ως ευρισκομένων εντός παραλίας, αν και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ρυμοτομικό βάρος κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2990/2002, η διατήρηση επί μακρόν του οποίου αίρεται με προσφυγή ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, καθόσον δεν έχει επιβληθεί κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί έγκρισης και τροποποίησης σχεδίων πόλεων ή πολεοδομικών μελετών, εν τούτοις, συνιστά, όπως προαναφέρθηκε, απαλλοτρίωση των ακινήτων αυτών, η οποία κηρύσσεται με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία επικυρώνονται η έκθεση και το διάγραμμα του αιγιαλού και της παραλίας, ως προς τη διαδικασία της δε εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απαλλοτρίωσης λόγω ρυμοτομίας.

Αίτημα ανάκλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, είναι νοητό, μόνο, προκειμένου περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη παραλίας και όχι περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη αιγιαλού, δεδομένου ότι ο αιγιαλός, ως φυσικό φαινόμενο, δεν νοείται να επανακάμπει στην κυριότητα ιδιωτών. Στην περίπτωση δε που υπάρχουν ιδιωτικά ακίνητα εντός της ζώνης του αιγιαλού, είναι αποκλειστικά εφαρμοστέες οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2971/2001.

Είναι δε άλλο ζήτημα ο τρόπος διεκδίκησης από ενδιαφερόμενο ιδιώτη της τυχόν καθοριζόμενης, κατά τις ως άνω διατάξεις, ως οφειλόμενης αποζημίωσης. Η άρση απαλλοτρίωσης επιβαρυνθείσης ιδιοκτησίας λόγω συμπερίληψής της σε ζώνη παραλίας, για την οποία δεν έχει καθορισθεί επί ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την κήρυξή της τιμή μονάδας αποζημίωσης με δικαστική απόφαση, δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος αποκλειστικά ενώπιον

της Διοίκησης, προκειμένου αυτό να κριθεί από το αρμόδιο διοικητικό όργανο με την έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης, και όχι απευθείας ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Τούτο δε, διότι η σχετική κρίση συναρτάται με νομικές και πραγματικές καταστάσεις (εύλογο του χρόνου, ιδιοκτησιακά δικαιώματα κ.λπ.), η εξέταση των οποίων, συνιστώσα από τη φύση της διοικητική αρμοδιότητα, πρέπει να διενεργείται από τη Διοίκηση.

Εφόσον προκύπτει η τήρηση εκ μέρους των αιτούντων της διοικητικής διαδικασίας για την άρση της επιβληθείσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, σε συνδυασμό με την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκατριών (13) σχεδόν ετών από την κήρυξή της, το έτος 2004, χωρίς αυτή να έχει συντελεσθεί, ο προβαλλόμενος λόγος, κατά τον οποίο το ως άνω χρονικό διάστημα των δεκατριών (13) ετών υπερβαίνει, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, τον εύλογο χρόνο εντός του οποίου θα έπρεπε να είχε συντελεσθεί η απαλλοτρίωση, είναι βάσιμος. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η σιωπηρή άρνηση του Υπουργού Οικονομικών να άρει μη συντελεσθείσα απαλλοτρίωση σε τμήμα του ανωτέρω ακινήτου ιδιοκτησίας των αιτούντων.

Πρόεδρος: *Ι. Μαντζουράνης*

Εισηγητής: *Α. Σκούφαλος*

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της σιωπηρής άρνησης της Διοίκησης να άρει μη συντελεσθείσα απαλλοτρίωση σε τμήμα ακινήτου, το οποίο φέρεται να ανήκει στην ιδιοκτησία των αιτούντων και κείται στη θέση «Φάραγγας» της νήσου Πάρου. Η εν λόγω απαλλοτρίωση είχε επιβληθεί με την 20673/15.10.2004 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου «Καθορισμός ορίων αιγιαλού, παραλίας στη θέση “Φάραγγας” Ν. Πάρου» (Δ΄ 1013/5.11.2004) για τη δημιουργία ζώνης παραλίας.

3. Επειδή, η αίτηση, στρεφόμενη κατά της σιωπηρής άρνησης αποχαρακτηρισμού ιδιωτικού ακινήτου ως ευρισκόμενου εντός παραλίας, προκαλεί ακυρωτική διαφορά, η οποία αναφύεται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αιγιαλού και παραλίας και ανήκει, κατά το άρθρο 5 παρ. 1 περ. ε΄ του π.δ. 361/2001 (Α΄ 244), όπως ισχύει, στην αρμοδιότητα του Ε΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. Σ.τ.Ε. 582/2016 7μ.).

4. Επειδή, στο άρθρο 1 του ν. 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (Α΄ 285) ορίζεται ότι «1. “Αιγιαλός” είναι η ζώνη της ξηράς, που βρέχεται από τη

θάλασσα από τις μεγαλύτερες και συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων της. 2. “Παραλία” είναι η ζώνη ξηράς που προστίθεται στον αιγιαλό, καθορίζεται δε σε πλάτος μέχρι και πενήντα (50) μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού, προς εξυπηρέτηση της επικοινωνίας της ξηράς με τη θάλασσα και αντίστροφα. 3. ...». Περαιτέρω, στην παρ.1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «1. Ο αιγιαλός, η παραλία, η όχθη και η παρόχθια ζώνη είναι πράγματα κοινόχρηστα και ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο τα προστατεύει και τα διαχειρίζεται». Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του αυτού νόμου προβλέπονται τα της επιτροπής καθορισμού των ορίων αιγιαλού και παραλίας και με αυτές του άρθρου 4 καθορίζονται ο τρόπος χάραξης και οι προδιαγραφές των σχετικών διαγραμμάτων για τον καθορισμό των οριογραμμών αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού. Εξ άλλου, στο άρθρο 5 του ίδιου ν. 2971/2001 ορίζονται τα εξής: «1. Εκτός της δυνατότητας της αυτεπάγγελτης κίνησης της διαδικασίας, όποιος ενδιαφέρεται για τον καθορισμό αιγιαλού και παραλίας, απευθύνεται στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία.2. ... 3. Η Επιτροπή καθορίζει τις οριογραμμές του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού εντός μηνός από την εισαγωγή της υπόθεσης σε αυτήν και συντάσσει σχετική έκθεση... 4. Δεν μπορούν να περιληφθούν οικίες ή κτίσματα εντός της ζώνης του αιγιαλού, του οποίου για πρώτη φορά χαράσσεται η οριογραμμή, εφόσον έχει γίνει διάβρωση της ακτής πριν από τη χάραξη και τα κτίσματα είχαν ανεγερθεί πριν από τη διάβρωση και εκτός του τμήματος μέχρι του οποίου έφθανε άλλοτε η θάλασσα κατά τις μεγαλύτερες αλλά συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων της. Τα κτίσματα αυτά δύνανται να απαλλοτριώνονται σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου αυτού. 5 ... 6 ... 7 ... 8 ... 9. Σε περίπτωση εσφαλμένου καθορισμού της οριογραμμής του αιγιαλού ή του παλαιού αιγιαλού ή της παραλίας επιτρέπεται ο επανακαθορισμός κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Η διαδικασία για τον επανακαθορισμό κινείται είτε αυτεπαγγέλτως από την Κτηματική Υπηρεσία είτε ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου και προσκόμιση στοιχείων που να αποδεικνύουν το σφάλμα του πρώτου καθορισμού...». Περαιτέρω, στο άρθρο 7, ορίζεται ότι: «1. Η Επιτροπή του άρθρου 3 ταυτόχρονα με τον προσδιορισμό και τη χάραξη του αιγιαλού προσδιορίζει και την παραλία, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για να εξυπηρετηθεί ο σκοπός της παραγράφου 2 του άρθρου 1. Η παραλία χαράσσεται στο ίδιο διάγραμμα για τον αιγιαλό με κίτρινη πολυγωνική γραμμή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4. 2. Εμπράγματα δικαιώματα ιδιωτών, επί ακινήτων της παραλίας, απαλλοτριώνονται λόγω δημόσιας ωφέλειας με και από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, που επικυρώνει την έκθεση και το διάγραμμα του αιγιαλού και παραλίας κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 5, χωρίς να απαιτείται άλλη πρόσθετη διαδικασία για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης.... 3. Για την παραλία εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απαλλοτριώσεων λόγω ρυμοτομίας...4. Από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με την οποία δημιουργείται η παραλία, οι κύριοι των κτημάτων που καταλαμβάνονται από αυτή, θεωρούνται ότι έλαβαν γνώση περί τούτου και οφείλουν για μια διετία να μην προβούν σε οποιαδήποτε γενικά κατασκευή, βελτίωση, δειροφύτευση ή άλλη τυχόν

προσθήκη στα ακίνητα αυτά, ενώ αύξηση της αξίας τους που οφείλεται σε μία από τις πιο πάνω ενέργειες δεν αποζημιώνεται. 5... 6. Όπου έχει καθορισθεί ζώνη παραλίας με το καθεστώς του Α.Ν. 2344/1940 (ΦΕΚ 154 Α) αντίθετα από τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να επανακαθορισθούν τα όριά της κατά την παράγραφο αυτή, με την προϋπόθεση ότι η απαλλοτρίωση για την παραλία δεν έχει συντελεσθεί... 7...»». Τέλος, στο άρθρο 10 του ίδιου νόμου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προβολή ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων από ιδιώτες σε χώρους, οι οποίοι έχουν χαρακτηρισθεί ως ανήκοντες στον αιγιαλό, ειδικότερα δε ορίζεται ότι: «1. Σε περίπτωση που ιδιώτες προβάλλουν ιδιοκτησιακά δικαιώματα επί χώρων που χαρακτηρίστηκαν ... ότι ανήκουν στον αιγιαλό, τα δικαιώματα αυτά θεωρούνται αναγκαστικώς απαλλοτριωθέντα υπέρ του Δημοσίου για να περιληφθούν στον αιγιαλό από και με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της έκθεσης της Επιτροπής μαζί με το διάγραμμα ... 2. Στους κυρίους των κτημάτων αυτών και σε αυτούς που αξιώνουν άλλα δικαιώματα σε αυτά, παρέχεται... προθεσμία... εντός της οποίας οφείλουν να αναγγείλουν στον Υπουργό Οικονομικών τις αξιώσεις τους... 3. Ως προς τον καθορισμό τιμής μονάδας αποζημίωσης και την περαιτέρω διαδικασία απαλλοτρίωσης εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων».

5. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού και της παραλίας επάγεται την κήρυξη ως αναγκαστικώς απαλλοτριωτέων τυχόν ιδιωτικών ακινήτων κειμένων εντός των καθοριζομένων ορίων, καθώς και την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στην χρήση και εκμετάλλευση εν γένει των ακινήτων αυτών, ακόμη και προ της κατά νόμο συντέλεσης της απαλλοτρίωσης με την καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης στους θιγόμενους ιδιοκτήτες. Και τούτο διότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 967 του Αστικού Κώδικα και των άρθρων 1 και 5 του α.ν. 2344/1940 «Περί αιγιαλού και παραλίας» (Α΄ 154) και 2 του ν. 2971/2001, ο αιγιαλός και η παραλία περιλαμβάνονται στα κοινόχρηστα πράγματα, τα οποία προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, η διαχείρισή τους δε αντιδιαστέλλεται από τη διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας. Εξ άλλου, ο καθορισμός ιδιωτικών ακινήτων ως ευρισκομένων εντός παραλίας, αν και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ρυμοτομικό βάρος κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2990/2002, η διατήρηση επί μακρόν του οποίου αίρεται με προσφυγή ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, καθόσον δεν έχει επιβληθεί κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί έγκρισης και τροποποίησης σχεδίων πόλεων ή πολεοδομικών μελετών, εν τούτοις, συνιστά, όπως προαναφέρθηκε, απαλλοτρίωση των ακινήτων αυτών, η οποία κηρύσσεται με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία επικυρώνονται η έκθεση και το διάγραμμα του αιγιαλού και της παραλίας, ως προς τη διαδικασία της δε εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απαλλοτρίωσης λόγω ρυμοτομίας (βλ. Σ.τ.Ε. 582/2016 7μ., 1907-8/2017). Περαιτέρω, αίτημα ανάκλησης, σύμφωνα με

τις διατάξεις περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, είναι νοητό, μόνο, προκειμένου περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη παραλίας και όχι περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη αιγιαλού, δεδομένου ότι ο αιγιαλός, ως φυσικό φαινόμενο, δεν νοείται να επανακάμπτει στην κυριότητα ιδιωτών. Στην περίπτωση δε που υπάρχουν ιδιωτικά ακίνητα εντός της ζώνης του αιγιαλού, είναι αποκλειστικά εφαρμοστές οι ως άνω διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2971/2001. Είναι δε άλλο ζήτημα ο τρόπος διεκδίκησης από ενδιαφερόμενο ιδιώτη της τυχόν καθοριζόμενης, κατά τις ως άνω διατάξεις, ως οφειλόμενης αποζημίωσης. Κατά την έννοια των αυτών διατάξεων, σε συνδυασμό με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), η άρση απαλλοτρίωσης επιβαρυνθείσης ιδιοκτησίας λόγω συμπερίληψής της σε ζώνη παραλίας, για την οποία δεν έχει καθορισθεί επί ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την κήρυξή της τιμή μονάδας αποζημίωσης με δικαστική απόφαση, δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος αποκλειστικά ενώπιον της Διοίκησης, προκειμένου αυτό να κριθεί από το αρμόδιο διοικητικό όργανο με την έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης, και όχι απευθείας ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Τούτο δε, διότι η σχετική κρίση συναρτάται με νομικές και πραγματικές καταστάσεις (εύλογο του χρόνου, ιδιοκτησιακά δικαιώματα κ.λπ.), η εξέταση των οποίων, συνιστώσα από τη φύση της διοικητική αρμοδιότητα, πρέπει να διενεργείται από τη Διοίκηση (Σ.τ.Ε. 1648/2018).

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 2 του ν.δ. 797/1971 (Α΄ 1), όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1 του ν. 212/1975 (Α΄ 252), προέβλεπε ότι οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ανακαλούνται αυτοδικαίως, αν παρέλθει ορισμένος χρόνος από την κήρυξή τους, χωρίς να έχει καθορισθεί η οφειλομένη αποζημίωση, και, ειδικότερα, ότι οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, οι οποίες κηρύσσονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί σχεδίων πόλεων ανακαλούνται, αν παρέλθει οκταετία. Με τη διάταξη του άρθρου 36 παρ. 2 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) καταργήθηκε το άρθρο 11 παρ. 2 του ν.δ. 797/1991 και, συνεπώς, και ο θεσμός της αυτοδίκαιης ανάκλησης της απαλλοτρίωσης μετά την άπρακτη πάροδο οκταετίας από την κήρυξή της. Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 2 - 4 του ν. 2882/2001, «2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ανακαλείται υποχρεωτικά με πράξη της αρχής η οποία την έχει κηρύξει, ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, εάν μέσα σε τέσσερα έτη από την κήρυξή της δεν ασκηθεί αίτηση για το δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως. Η αίτηση είναι απαράδεκτη εάν ασκηθεί μετά την πάροδο έτους από την παρέλευση της τετραετίας αυτής, σε κάθε δε περίπτωση μετά τη δημοσίευση της απόφασης καθορισμού της αποζημίωσης ... Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για αρχαιολογικούς σκοπούς. 3. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως εάν δεν συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης προσωρινού καθορισμού της αποζημίωσης και, σε περίπτωση απευθείας

οριστικού καθορισμού αυτής, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Η αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή υποχρεούται να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα αυτοδίκαιη άρση. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 4. Εάν περάσουν άπρακτες οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 προθεσμίες ή εκδοθεί πράξη αρνητική, κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία που ορίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999), πλην του άρθρου 66 αυτού. Στη δίκη καλείται ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση και το Δημόσιο. Η εκδιδόμενη απόφαση είναι ανέκκλητη».

7. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις δεν προβλέπεται αυτοδίκαιη ανάκληση των ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων μετά την άπρακτη πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος από την κήρυξή τους. Και αυτές, όμως, οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, καθώς και αυτές που αφορούν τον καθορισμό ιδιωτικών ακινήτων ως ευρισκόμενων εντός παραλίας, εφόσον μετά την κήρυξή τους διατηρούνται, χωρίς να πραγματοποιείται η συντέλεσή τους σύμφωνα με τον νόμο επί μακρό χρονικό διάστημα, το οποίο, υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες, που συντρέχουν σε κάθε περίπτωση, υπερβαίνει τα κατά την κρίση του αρμοδίου δικαστηρίου εύλογα όρια, αποτελούν νομικό και οικονομικό βάρος της ιδιοκτησίας, το οποίο είναι αντίθετο προς την συνταγματική προστασία της. Επομένως, και στις περιπτώσεις αυτές ανακύπτει υποχρέωση της Διοίκησης να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση (βλ. Σ.τ.Ε. 582/2016 7μ., 1907/2017).

8. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την 20673/15.10.2004 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου καθορίσθηκαν τα όρια αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού και παραλίας στη θέση «Φάραγγας» της νήσου Πάρου (Δ' 1013/5.11.2004). Οι αιτούντες φέρονται ως ιδιοκτήτες ακινήτου στην ανωτέρω θέση, τμήμα του οποίου, εμβαδού 913,74 τ.μ., με στοιχεία ΠΑ1-ΠΑ2-ΠΑ3 ... ΠΑ16-ΠΑ1 στο προσκομισθέν από τους ίδιους τοπογραφικό διάγραμμα (Ιουνίου 2017), κηρύχθηκε αναγκαστικώς απαλλοτριωτέο με την εν λόγω απόφαση για τη δημιουργία ζώνης παραλίας πλάτους δέκα (10) μ. Με την 0008208/20.7.2017 αίτησή τους προς τον Υπουργό Οικονομικών, η οποία συνοδεύταν από συμβόλαιο και τοπογραφικό διάγραμμα της ιδιοκτησίας καθώς και από την ανωτέρω 20673/15.10.2004 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ζήτησαν την ανάκληση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης που είχε επιβληθεί με την εν λόγω απόφαση του Γενικού Γραμματέα για το λόγο ότι παρήλθε από την κήρυξή της χρονικό διάστημα δεκατριών (13) περίπου ετών χωρίς να έχει αυτή συντελεσθεί. Η αίτηση απορρίφθηκε σιωπηρώς με την άπρακτη παρέλευση τριών

μηνών από την υποβολή της. Εξ άλλου, κατά τα βεβαιούμενα στο 45470/7.9.2018 έγγραφο απόψεων της Κτηματικής Υπηρεσίας Κυκλάδων του Υπουργείου Οικονομικών προς το Δικαστήριο, η εν λόγω απαλλοτρίωση δεν έχει συντελεσθεί.

9. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, από τα οποία προκύπτει η τήρηση εκ μέρους των αιτούντων της διοικητικής διαδικασίας για την άρση της επιβληθείσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης σε συνδυασμό με την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκατριών (13) σχεδόν ετών από την κήρυξή της, το έτος 2004, χωρίς αυτή να έχει συντελεσθεί, ο προβαλλόμενος λόγος, κατά τον οποίο το ως άνω χρονικό διάστημα των δεκατριών (13) ετών υπερβαίνει, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, τον εύλογο χρόνο εντός του οποίου θα έπρεπε να είχε συντελεσθεί η απαλλοτρίωση, είναι βάσιμος. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η σιωπηρή άρνηση του Υπουργού Οικονομικών να άρει μη συντελεσθείσα απαλλοτρίωση σε τμήμα του ανωτέρω ακινήτου ιδιοκτησίας των αιτούντων στη θέση «Φάραγγας» της νήσου Πάρου.